

מותו של הרב הרצוג יגרום לתסכולות כלליות כשטח הרבני קרוב לוודאי כי כל מינוי חדש יגרום להתערבות משפטית מצד אזרחים שיתנגדו למינוי, שיסתמכו על המצב החוקי המעורפל. כי בחירת הרב הראשי (שאינו קיים בכלל בחוק, מאחר שהחוק מדבר רק על בחירת שני נשיאי הרבנות הראשית) מבוססת על תקנות עתיקות משנת 1921, שנמצאו כבר פעם פגומות על ידי בית המשפט העליון. בפעם שעברה, אחרי מינוי הרב ניסים, המליץ בית המשפט על מתן תשריר מצד הכנסת, לאישור המינוי לאחר מעשה, אך ספק אם בית המשפט ינקוט עוד פעם בצעד זה.

לעומת זאת, אין הדתיים מעוניינים בחקיקת חוק חדש, שיסדיר את מעמד הרבנים הראשיים, מתוך חשש כי כל ניסוח יכלול סמכויות המצומצמות בהרבה לעומת הסמכויות שהרבנות נטלה לעצמה עד כה ללא חוק. לפי שעה, הסמכות החוקית היחידה היא בידי בית הדין הרבני העליון.

מינוי הרב הראשי החדש נתון בעת למעשה בידי הרב מוליראנו (ובעקיפין בידי מפא"י), כי שרידותו הוא האיש המוסמך למנות את 70 הבוחרים (מהם 35 אשכנזים, 35 ספרדים) שיבחרו ברב הראשי האשכנזי החדש, לחמש השנים הקרובות, יכול למנות בוחרים כאחת נפשו, לקבוע בצורה זו מראש את תוצאות הבחירה.

אולם קרוב לוודאי כי מפא"י והדתיים יסכימו ביניהם לדחות

(המשך מעמוד 6)

לא היתה כאן כל תבוסה. "בן-גוריון יו מוסה דיין, שהוא איש מפלגתו של בן-גוריון, מאיימים עלינו" קרא. לתשואות רבבות מאזיניו, אבל אנו מטילים בפניהם את האתגר: אדרבא, התקופה! נלמד אתכם שיעור שלא תשכחוהו לעולם!

כך עזרו האלוף משה דיין והסגן-אלוף גמאל עבד אל-נאצר זה לזה להיות גיבורים בעיני עמיהם — בדרך הקצינים מאז ומעולם.

קול שני. באותו שבוע נשמע באו"ם קול אחר. בשם המשלחות הערביות, כינס אמיל בוסתאני, חבר הפרלמנט הלבנוני, מסיבת עיתונאים.

בוסתאני, פליט ערבי מחיפה שהתעשר בלבנון כקבלן בניין, היה הנציג הראשי של לבנון בוועידת הנספס הקאהירית. עתה חזר על תוכניתו שהציע שם: להקים בנק ערבי לפיתוח המרחב. הבנק יקבל 5% מכל הכנסות הנפט של מדינות ערב. בתוספת השתתפות ישירה של ממשלות ערב בסך 20

החלטת גינוי נגד המפלגה הקומוניסטית, ליסל את קוגימן מן המועצה. **לחץ על הבעירה.** האספה שעליה הרב חייב סעדון את הדיבור התקיימה בליל-שבת לפני כן, לרגל יום השנה להפיכת העיראק קית של הנגל עבד אל-כרים קאסם, חודשיים לפני קריאת פנו נציגי המפלגה ה-קומוניסטית לבעלי קולנוע רמת-גן, ביקשו לשכור את האולם לאותו יום ששי. בעלי הקולנוע הסכימו לעסקה, תמורת סכום של 700 לירות. לירות הרשלוו כמקדמה. אולם התברר כי הן לא עזרו. ביום העצרת מצאו האנשים שבאו ב-30 מכוניות משא, מכל חלקי הארץ, את האולם סגור ומסוגר. הסיבה: עיריית רמת-גן הפעילה לחץ על בעלי הקולנוע, שיכנעה אותם לבטל את ההסכם.

הקומוניסטים החוגגים לא אמרו נושא. אחרי התייעצות קצרה הפנו את האורחים לכיכר המרכזית של מערכת כפר-צנחא. הי מעברה, בה נחשבים הקומוניסטים לכוח עולה, נראתה כמקום תחליף אידיאלי. הי עובדה כי אין בידם רשיון לעריכת העצרת תחת כיפת השמיים, לא הפריעה למארגנים. הם סמכו על הקהל שלהם, שידע להתגונן בשעת הצורך.

על אחת המכוניות הותקנה במה וכל-פיים צופים, ביניהם רבים לא-קומוניסטים, הריעו להופעות האמנותיות שהזכירו להם את ארץ מוצאם. עשרות השוטרים, שהוצע קו מיד על ידי הנחיה שנקלפה למקום, לא הפריעו את מהלכה הסדיר של העצרת. הם גם לא הגיבו כאשר תקפו שמואל מיקוניס ואמיל חביבי את המדינה, שיבחו את ההפך בה בעיראק. רק למחרת קיימה המשטרה ביקורית את אצל עשרות מהנוכחים בעצרת, הומינה אותם לחקירה.

כיסא על הגב. סעדון שפך בדבריו אש וגופרית על הקומוניסטים, כינה את קוגימן "אויב המדינה, ערבי, בוגד, מנהל" הוא הציע לפנות אל שריהטנים בבקשה ל"הרחיק את החבר הקומוניסטי מהמועצה."

ראש המועצה מרדכי בן פורת סרב לבצע ניתוח חסר-תקדים כזה. הוא הסכים לגנות את הקומוניסטים על עריכת העצרת הבלתי-חוקית, סרב לבקש משרה-פנים את הרחקתו של קוגימן. "לו הייתי אני במקום, הייתי מפוצץ את האספה. אינני יודע מדוע לא עשתה זאת המשטרה!"

קוגימן גם להסביר את צמדתי, הוא לא הספיק להסביר הרבה. סעדון רץ לקראתו. "אני אהרוג אותך, בוגד", צעק לעומתו. הוא תפס את קוגימן בשעריו ובאגרופיו היכה על פניו. ראש המועצה, שנבהל מן המהומה, ניסה להשקט את הרוחות. "סע דון, סעדון, ראה מה אתה עושה", צעק אל חברו, "גם זה נוחץ לנו" סעדון לא שמע. תפס את הכסאות של חבריו, השליכם על גבו של קוגימן.

רק אחרי שהתקהלו בחוז עשרות מאנשי המקום, החלו מיללים כמנהגם בשעת קרב או מהומה, התאוששו חברי המועצה, הצליחו לרסן את סעדון, להעבירו לחזר סמוך. איש לא שמ לב אל קוגימן. הוא עזב לבדו את צריף המועצה, נגדו זבדים אל משטרה אוריהודה, הגיש תלונה על תקיפה, ביקש לעצור את המתקיף.

"לך הביתה", אמרו לו השוטרים. "אתה עשית את שלך, את היתר נעשה כבר אנו."

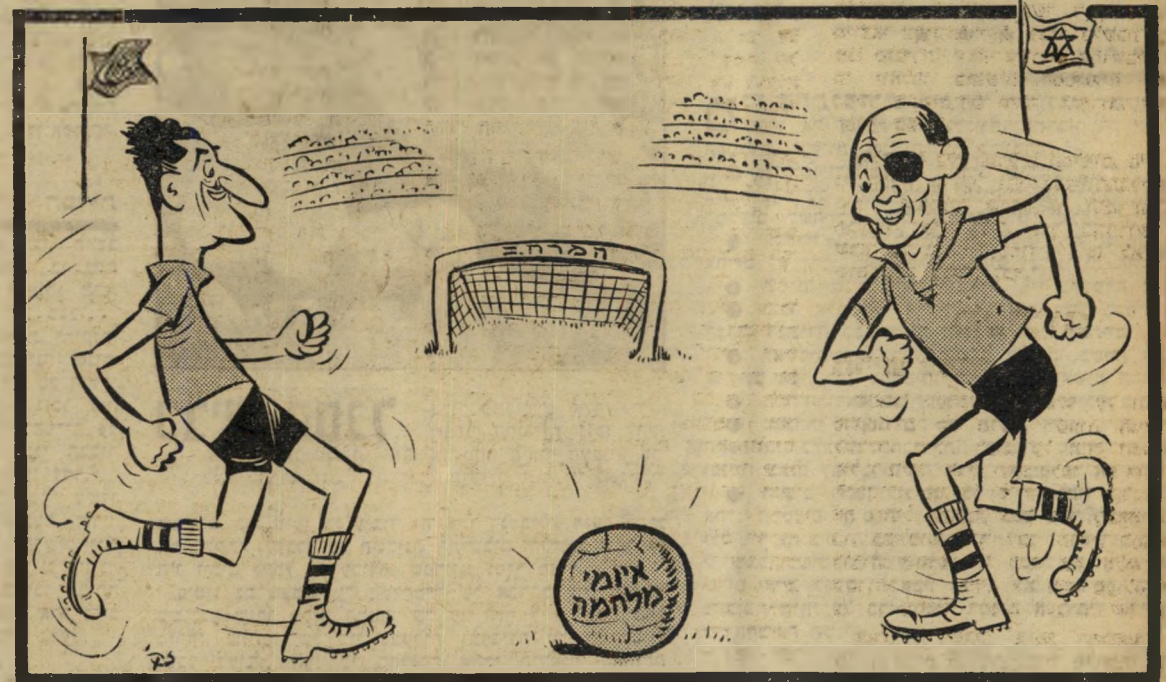
אסיפות

הדך הלבן

הקהל שבא להקשיב בליל שבת לאנשי הפעולה השמית ומילא את האולם ואת היציע של קולנוע מוגרבי היה ברובו קהל בלתי-פוליטי וצעיר מאד... באולם ובירכי תינו נראה קהל צעיר שהוא בחינת דף חלק... מעין חומר גלמי בלתי-מעובד עיי בוד מדיני-חברתי.

במלים אלה סיכם הארץ את העובדה העיקרית שהתבלטה באסיפה ההמונית הראשונה של הפעולה השמית, שהתקיימה הש' בוע בתל-אביב.

במרחק של 500 מטר מן האולם, בקולנוע תל-אביב, התכנסו אלפים אנשים מהוגרים הקשיבו בשקט לדבריו המנומסים והמהוקצעים של אבא אבן, המפורסם בשקט לבחיהם בשעה עשר וחצי. האולם באולם מוגרבי, במעברים ולפני הבניין, הצטופפו אלפיים איש, שהשתתפו בלהט באסיפה עצמה, הש' מיצו תשואות סוערות (לעיתים שלא לצורך), קראו קריאות-ביניים, איימו מדי פעם באגרופים איש על רעהו — והוסיפו להתרחק לפני הבניין עד אחרי שעה שתיים בלילה.

עבודת צוות

את הבחירה עי אחרי הבחירות לכנסת. מנחת מפא"י: להחזיק בידה את האפשרות המעשית לבחור רב ראשי נוח לה, עד אשר יגיע תור המכר והממכר להרכבת הקואליציה הבאה. אז תמכור מפא"י את האפשרות הזאת לדתיים, תמורת יתרונות פוליטיים אחרים.

לא מן הנמנע כי בחירת הרב הראשי הבא תרחיב את ממלכת ה"בטחון" של דיין, פרם ושות' על שטח נוסף. אפשרות זו תיתן אם ייבחר הרב שלמה גורן, הרב חצבאי הראשי, חותמו להצטלם

עם תת-מקלט-עוין, וסחוא אחד הדוברים העיקריים של המיליטריזם התורני בישראל. אף שחוגים דתיים רבים חוששים מפני מינוי כזה, שיתן כיוון חדש למוסד הרבנות, הרי ידוע גורן כנאון בענייני דת, יבטיח לרבנות מערכת פירסומת ויכולת תוקפנית.

מועמדים אחרים לתפקיד: הרב איסר יהודה אונטרמן בן ה'צג, הרב הראשי של תל-אביב, שאינו ידוע כאישיות חזקה; והרב יוסף דוב סולוביצ'יק מאמריקה, שסירב כנראה כדי להימנע מריב עם דודו, האב הרחמי של נסדרי קרתא, המתנגד בכלל לרבנות הראשית.

הוויכוח על הבטיח הגרמנית יקבל מימד חדש, כאשר חוגי האופוזיציה יעלו את העיסקה המסחרית עם גרמניה, שעד כה הוסוותה. ישראל מקבלת מקולומביה קפה תמורת גיפס, מוכרת קפה זה לגרמניה המזרחית תמורת סוכר. בהודעות הרשמיות דובר רק על מדינה "מזרח-אירופית", כדי למנוע התקפה.

ח"כ גרשום שוקן, עורך "הארץ", לא ירוץ לבחירות לכנסת הבאה עבור המפלגה הפרוגרסיבית. שוקן חידד את יחסיו עם כמה ממנהיגי מפלגה זו בקשר לפרשיות שעוררו מחלוקת ציבורית. הוא עומד לעזוב את הארץ עם משפחתו, למשך כל תקופת מלחמת הבחירות.

מפנה דרמטי עשוי להתחולל במשפטו של ציון סלומון, הנאשם ברצח אשתו אביגיל בקיבוץ גבעתי-ברנר. בסוף השבוע, כאשר יבקש פקליטו לשחררו בערבות, תצוץ ותעלה השערה נוספת בקשר לתעלומת הרצח. על המשטרה יוסל לחקור אם קיים קשר בין פרשת אביגיל לבין התאבדותו של עובד חוץ של המשק, רפאל ("ראלף") ארבו, שאיבד את עצמו לדעת, לפני כחודש ימים, בתל-אביב.

מיליון דולאר. מטרתו: לממן תכנית-סיתוח כל-מרחבית.

כשנשאל על היחסים עם ישראל, הכריז בוסתאני גלויות כי הערבים ויתרו מומן על הרעיון "להשליך את ישראל לים". הם מוכנים להניח לבעיה כולה, להתרכז על פיתוח ארצותיהם שלהם, מתוך תקווה כי ב"תום תקופה זו תהיה האחריה נוחה יותר לפתרון.

עיריות

ריב כיסאות

ישיבת מיעצת אור יהודה השבוע היתה שקטה שלא כרגיל. יום לפני כינוסה הוכיז רוח הישיבה כסגורה. צירי המועצה היו הייבים לחתר על המנהג להביא עמיהם חברי רות איהודים כתמיכה בשעת הצורך. הדין נים נסתהמו בשקט, והצירים קמו ללכת ל"בתיהם. כשלצירי המועצה נכנסו לפתע שני שוטרים. אחד מהם ניגש אל הנציג הקומוניסטי היחיד במקום, אלברט קוגימן, הזמין אותו לבוא לחקירה במשטרת אוריהודה. השני התכופף אל אליהו סעדון, נציג מפא"י, לחץ משהו באוזנו.

פניו של סעדון אורו. הוא פנה אל הצירים שהיו בדרכם הביתה, הזמינם לחזור. סעדון ידוע כאדם שיש לשמוע בקולו. הי צירים הסתובבו, חזרו לקומותיהם. "הקר מיניסטים חיללו את שמה הטוב של אורי יהודה", פתח סעדון שתוה-העין את נאומו בפאתוס רב. "הם הביאו לכאן ערבים, אויבי המדינה, שצעקו בוו לישראל, לנשיא ול"שרים". הוא הציע לחברי המועצה לקבל

* באותו נאום קרא עבד אל-נאצר מ"תוך ימונו של האלוף אסף שמחוני, שלד" ברו נפל בידי הערבים שעה שמטוסו של האלוף התרסק.